

de Bibliotheek Deventer
Meerjarenbeleidsplan 2021-2024

MARKTPLAATS VOOR KENNIS, INFORMATIE EN INSPIRATIE

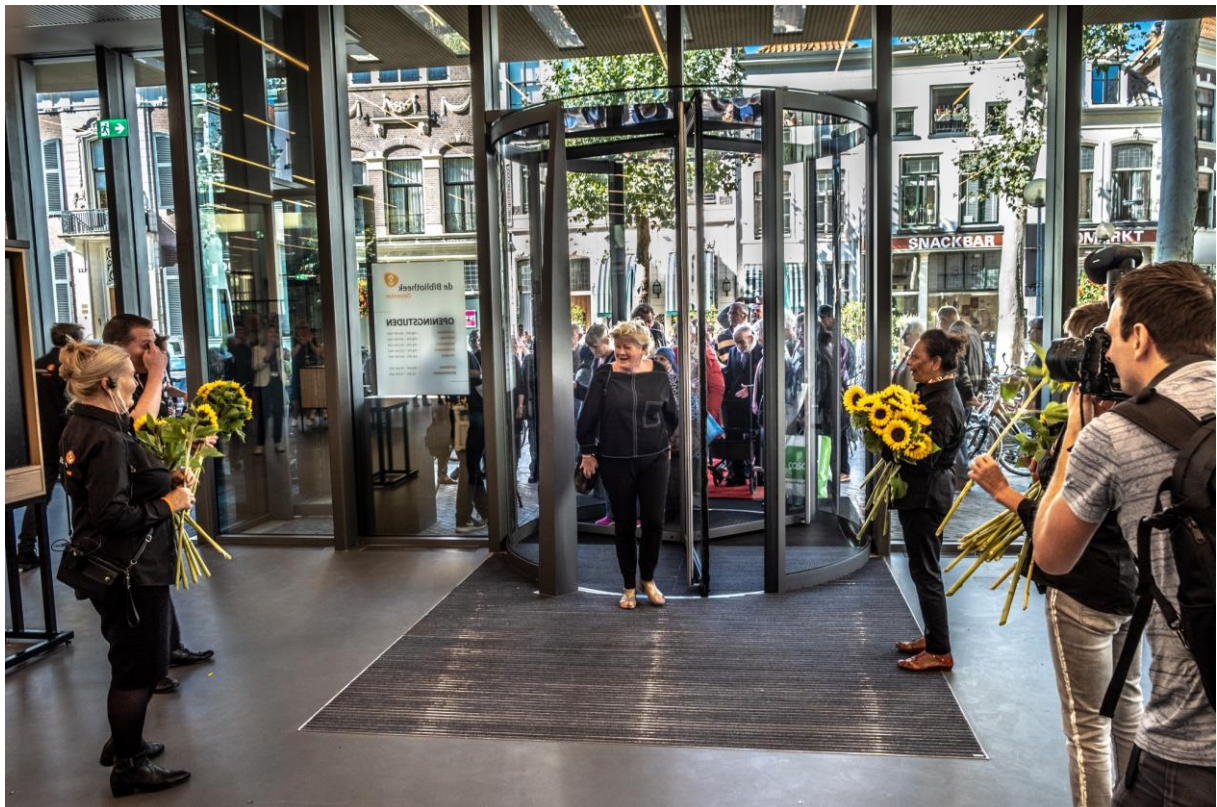

Voorwoord

Wat zijn onze belangrijkste doelen? Zijn onze missie en visie nog relevant en actueel? Welke trends en ontwikkelingen zijn van invloed op ons werk? In het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 van de Bibliotheek Deventer beantwoorden wij deze vragen en schetsen wij de belangrijkste lijnen voor de komende jaren.

Om vooruit te kijken is het ook belangrijk om terug te blikken. In het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 was de rode draad de overgang van een organisatie waarbij de klassieke uitleenfunctie centraal stond naar een meer vraag gestuurde, brede maatschappelijke en cultureel-educatieve organisatie. We transformeerden geleidelijk. De bouw, verhuizing en opening van de nieuwe bibliotheek aan de Stromarkt (zomer 2018) zorgde voor een versnelling naar een nieuw bibliotheekconcept dat bestaande en nieuwe gebruikers aanspreekt: de marktplaatsgedachte. Die gedachte past bij Deventer als eeuwenoude marktstad: de plek waar iedereen welkom is, diverse en kleurrijke mensen ontmoet, nieuwe dingen ziet, leest en beleeft, iets kan halen én brengen. Een ander belangrijk onderwerp in het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 was de fusie met de Athenaeumbibliotheek. Deze combinatie maakt de Bibliotheek Deventer tot het hart van Deventer Boekenstad en biedt kansen die wij zo goed mogelijk benutten.

Een nieuwe samenwerking en een nieuw gebouw met een nieuwe visie op bibliotheekwerk stonden centraal van 2017 t/m 2020

De eerste bezoeker van de nieuwe bibliotheek aan de Stromarkt, september 2018

Het schrijven van het meerjarenbeleidsplan dwingt ons om naar de toekomst te kijken. Waar willen we over vier jaar staan, wat willen we dan bereikt hebben? Hoe schrijven we een plan dat enerzijds een stevig houvast biedt en anderzijds voldoende flexibel is om mee te bewegen met veranderingen en uitdagingen die we onvermijdelijk onderweg tegenkomen? Nog nooit kwamen die uitdagingen zo snel op ons pad. Tijdens het schrijven van dit plan werd Nederland geraakt door het coronavirus. Ook de deuren van de bibliotheken gingen dicht. Wij weten nog niet hoe de anderhalve metermaatschappij eruit gaat zien en wat dit betekent voor de Bibliotheek Deventer. Toch hebben wij in deze ongewone tijd zo gewoon mogelijk verder gewerkt aan onze plannen voor de komende jaren.

Het schrijven van het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 dwingt ons om kritisch naar onszelf te kijken: hoe ver zijn wij nu eigenlijk richting de brede maatschappelijke en cultureel-educatieve organisatie die wij willen zijn voor alle inwoners van Deventer? Uit een enquête onder onze medewerkers en vrijwilligers (januari 2020) en gesprekken met hen en leden van de Raad van Toezicht concluderen wij dat we grote stappen hebben gezet. Niet alleen aan de Stromarkt, maar ook in onze andere vestigingen.

2021-2024 zal, heel kort samengevat, bestaan uit ontwikkelen en onderzoeken. Alles wat we in de afgelopen periode hebben neergezet gaan we door ontwikkelen. Daarnaast onderzoeken we of we op de goede weg zijn, wat we nodig hebben om verder te komen, wie we onvoldoende bereiken en wat ervoor nodig is om dat te veranderen. Ook de komende jaren doen we dat voor, door en met onze medewerkers en vrijwilligers, onze samenwerkingspartners en de inwoners van de stad, dorpen en wijken.

In het meerjarenbeleidsplan dat nu voor u ligt is hebben wij de belangrijkste lijnen geschetst. Soms concreet en met details, maar we kiezen er bewust voor om niet alles in te vullen. We willen wendbaar en flexibel zijn en inspelen op de actualiteit en op nieuwe trends waar dat mogelijke en nodig is. Die flexibiliteit is ook nodig met het oog op lagere inkomsten waar we rekening mee moeten houden de komende jaren. We staan met elkaar voor de uitdaging om de kwaliteit van het bibliotheekwerk in Deventer hoog te houden met minder middelen. Dit meerjarenbeleidsplan helpt ons als Bibliotheek Deventer onze doelen voor de komende vier jaren scherp in het oog te houden. Een meerjarenbeleidsplan dat werkt om de Bibliotheek Deventer met onze medewerkers, vrijwilligers en de inwoners van Deventer verder vorm te geven.

*Ontwikkelen en onderzoeken staan
centraal van 2021 t/m 2024*

*Alice van Diepen,
Directeur de Bibliotheek Deventer*

Inleiding

In de nieuwe bibliotheek aan de Stromarkt, de vernieuwde bibliotheek in Bathmen en in alle vestigingen blijven we doen wat we altijd deden: inwoners van Deventer van jong tot oud stimuleren om te lezen, te leren en zich op allerlei manieren te ontwikkelen. De nieuwe Bibliotheek Centrum staat nog meer in het teken van ontmoeting, ontwikkeling en uitwisseling. Een plek waar je kennis haalt en kennis brengt en waar je stads- of dorpsgenoten ontmoet. Een laagdrempelige en gastvrije marktplaats van kennis en inspiratie.

(Ver)Bouwen en verhuizen

- *Maart 2018: We openen de deuren van de vernieuwde bibliotheek in Bathmen, waar we nauw samenwerken in 1 gebouw met de Wereldwinkel en de Oudheidkundige Kring.*
- *Juli 2018: We sluiten de deuren van ons bibliotheek gebouw aan de Brink en daarmee komt er een einde aan 100 jaar bibliotheekgeschiedenis op deze locatie*
- *September 2018: We openen de nieuwe Bibliotheek Centrum aan de Stromarkt. Een bibliotheek die anders en tegelijkertijd vertrouwd moet zijn*

Nadat het stof van de bouw en verbouwing gedaald was, moest er weer 'gewoon' gewerkt worden, maar met een nieuwe visie op bibliotheekwerk. In dit meerjarenbeleidsplan vertellen we wat onze plannen zijn voor de toekomst en gaan we in op onze missie, visie en onze langetermijnstrategie. We sluiten af met een financiële meerjarenraming.

Inhoudsopgave

1. Missie, visie en kernwaarden.....	5
2. Trends en ontwikkelingen.....	7
3. De Bibliotheek Deventer en de gemeente Deventer	9
4. Wettelijke functie openbare bibliotheek.....	12
5. Programmaliijnen.....	13
6. Strategische hoofdlijnen	19
7. Lokale verankering: wensen en behoeften Deventer samenleving	20
8. Hoe maken we onze ambities waar	21
9. Samenwerkingspartners	23
10. Professionals en vrijwilligers	24
11. Bedrijfsvoering en financiën.....	26
 Bijlage 1 - Samenwerkingspartners 2019.....	 29
Bijlage 2 - Jaarkalender de Bibliotheek Deventer	35
Bijlage 3 - Meerjarenbegroting 2021 - 2024	36

Bibliotheek Keizerslanden

1. Missie, visie en kernwaarden

Vier jaar geleden bogen we ons met collega's, vrijwilligers en meer dan 100 Deventenaren over de uitdagingen waar de Bibliotheek Deventer tot en met 2020 voor staat.

Bij ons doet iedereen mee. Er is ruimte voor studeren en werken, maar ook voor het delen van boeken, kennis en taal en de geanimeerde gesprekken die daarbij horen. Er is een breed aanbod aan activiteiten, altijd samen met partners in de stad en omliggende dorpen. In de bieb van 2020 is het niet stil, in de bieb van 2024 zal het ook niet stil zijn. Wel zijn er plekken ingericht voor iedereen die behoefte heeft aan rust, stilte en concentratie. Verder gebeurt er van alles, mensen lopen in en uit, er is ruimte voor ontmoeting, een gesprek, als op het marktplein in het hart van stad, wijk en dorp.

Uit de dialogosessies die we in 2016 voerden en de daaropvolgende gesprekken met medewerkers en management kwamen waardevolle ingrediënten, waarmee we onze missie, visie en kernwaarden schreven.

Uit onze enquête in januari 2020 en gesprekken met medewerkers en vrijwilligers in februari 2020 blijkt dat onze missie, visie en kernwaarden nog steeds grotendeels up-to-date zijn. Op basis van de uitkomsten hebben we het aangescherpt, ingekort en aangevuld. Wij geloven dat we hiermee weer vier jaar vooruit kunnen. Want wat goed is moet je bewaren.

Onze missie

Wij zijn dé marktplaats voor kennis, informatie en inspiratie. Wij zijn het hart van Deventer Boekenstad. Wij maken ons sterk voor de ontwikkeling van inwoners van de gemeente Deventer.

Onze visie

Kennis, informatie en inspiratie voor iedereen toegankelijk.

Onze kernwaarden

Wij werken samen, zijn gastvrij en nieuwsgierig met lef.

Toelichting

De Bibliotheek Deventer gelooft dat kennis, informatie en inspiratie voor iedereen toegankelijk moet zijn en in vrijheid kan worden gedeeld. Voor, door en samen met de inwoners van de gemeente Deventer maken wij van de Bibliotheek Deventer een omgeving waar dat mogelijk is en waar mensen elkaar in vrijheid en met respect ontmoeten, de collectie raadplegen, nieuwe dingen leren, ontspannen en genieten. Onze professionele medewerkers, ondersteund door een groot aantal vrijwilligers, zetten hun kennis, ervaring en netwerk in om

het verschil te maken in Deventer. De Bibliotheek Deventer is een openbare bibliotheek én draagt zorg voor de erfgoedcollecties van de Athenaeumbibliotheek. Daarmee zijn wij het hart van Deventer Boekenstad.

De gedeelde waarden van de Bibliotheek Deventer zijn leidend bij alles wat we doen. Hier staan we voor. Hier mag je ons op aanspreken.

Samen: bij ons staat samenwerking hoog in het vaandel: landelijk, regionaal en vooral lokaal. Wij verbinden kennis, mensen en organisaties aan elkaar en geloven in een bibliotheek voor, door en met de stad.

Gastvrij: iedereen is welkom bij de Bibliotheek Deventer. Je wordt gezien en welkom geheten. Je voelt je thuis in de bibliotheek. We behandelen je met respect en helpen je verder als je wilt. Gewoon lekker rondsnoeven of ontspannen kan ook. Verlies je tussen onze boeken of op fijne stilteplekken. Volg een workshop, neem deel aan een debat of experimenteer met nieuwe technieken. Het is jouw bibliotheek.

Nieuwsgierig: wij verdiepen ons in de ander, we verwonderen ons en stellen vragen. Zo gaan we voorbij gebaande paden en komen we verder.

Lef: wij durven als organisatie onze nek uit te steken, we stellen kwesties aan de orde die spelen in de samenleving, in Deventer. We zijn een lerende organisatie. Wij durven te experimenteren en proberen regelmatig nieuwe dingen uit. Om beter te worden. Wij staan open voor feedback en zijn niet bang voor reflectie op eigen handelen.

2. Trends en ontwikkelingen

Er zijn veel trends en ontwikkelingen in de maatschappij die een rol spelen in ons werk en bij onze missie en visie. De hieronder genoemde ontwikkelingen zijn de motor achter al ons handelen en vormen de basis van ons werk, onze teamagenda's en onze eigen ontwikkeling.

De Bibliotheek kan (mede) een antwoord geven of een bijdrage leveren aan het beantwoorden van grote vraagstukken in de samenleving

1. Verminderende leesvaardigheid onder kinderen

Uit het internationaal onderzoek PISA en rapporten van onder andere de Raad voor Cultuur en de Onderwijsraad blijkt dat Nederland schrikbarend slecht scoort ten opzichte van andere Europese landen op leesvaardigheid en leesmotivatie onder middelbare scholieren. 25% van de Nederlandse 15-jarigen is potentieel laaggeletterd. Bibliotheken, onderwijs, gemeenten en ouders moeten de handen ineenslaan om samen het tij te keren.

2. (Digitale) kloof tussen hoog- en laagopgeleiden

In Nederland is de kloof tussen hoog- en laagopgeleiden de laatste jaren dieper geworden. We zien een tweedeling ontstaan, zowel op het gebied van taal als op het gebied van digitale vaardigheden. Maar liefst 2,5 miljoen volwassenen in Nederland hebben moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. In Deventer gaat het om circa 10% van de bevolking. Laaggeletterden ervaren dagelijks het ongemak van niet goed kunnen lezen, schrijven en rekenen bij het invullen van formulieren, bij het lezen van teksten op hun werk of bij het voorlezen van hun (klein)kinderen. Ze hebben in veel gevallen ook moeite met de digitalisering van diensten.

3. 21ste -eeuwse vaardigheden

De maatschappij verandert door digitalisering en technologie naar een kennis- en informatiesamenleving. Binnen het onderwijs wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw curriculum. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar het belang van 21ste-eeuwse vaardigheden, met een belangrijke plaats voor digitale-, informatie- en creatieve vaardigheden. Als bibliotheek spelen wij hierop in, onder andere met de makersplaats aan de Stromarkt. We richten ons hierbij op het onderwijs én op individuele bezoekers.

4. Leven lang leren

Steeds meer mensen van alle leeftijden blijven zich ontwikkelen tijdens en na hun loopbaan. In onze samenleving, waarin er continu van alles verandert, is het haast van levensbelang om niet stil te blijven staan maar je leven lang te blijven leren. Dat is niet alleen belangrijk voor ieders welzijn maar ook om volwaardig mee te kunnen blijven doen in deze maatschappij. De bibliotheek speelt hierbij een rol, maar is net als andere partijen nog aan het zoeken naar de juiste vorm.

5. Niet voor maar met en door de gemeenschap

Bij het bepalen van ons meerjarenbeleid hebben we ons laten inspireren door het OfByForAll gedachtegoed van Nina Simon. Deze Amerikaanse 'change maker' heeft een methodiek ontwikkeld waarmee het culturele organisaties lukt om mensen uit nieuwe gemeenschappen oprecht te betrekken bij het werk door zich te laten leiden door het eenvoudige principe: $OF + BY = FOR ALL$. Wie voor een gemeenschap wil werken (FOR) en die gemeenschap ten volle wil bereiken, zal daar het best in slagen als (vertegenwoordigers van) die gemeenschap ook aan het roer staan (OF) en als de beoogde acties ook mee gerealiseerd worden door (BY) die gemeenschap.

Scoor een boek, jaarlijks project samen met Go Ahead Eagles

3. De Bibliotheek Deventer en de gemeente Deventer

Wij zijn een belangrijke partner in Deventer die uitvoering geeft aan het gemeentelijke beleid op het gebied van cultuur en samenleving. Wij baseren ons daarbij op

- Coalitieakkoord gemeente Deventer (2018)
- Cultuurvisie gemeente Deventer (2019)
- Deventer 4 Global Goals (2016)
- Mosaic inwoneranalyse

Coalitieakkoord gemeente Deventer (2018)

De focus in het akkoord ligt op de thema's: Deventer Werkt, Duurzaam Deventer, Oog voor Elkaar, Levendig Deventer en Samenwerken en samenleven. De Bibliotheek Deventer valt bestuurlijk onder het programma cultuur, maar onze programma's en activiteiten hebben raakvlakken met alle thema's en vervullen op onderdelen essentiële schakels in de keten.

Enkele voorbeelden:

- Met 250 vrijwilligers zijn we een belangrijke speler in de participatiesamenleving.
- Wij dichten de digitale kloof en werken aan digitale inclusie door inwoners van Deventer uit te rusten op het gebied van digitale vaardigheden zodat zij mee kunnen doen
- Samen met partners werken we aan een aanvalsplan tegen laaggeletterdheid.
- We werken aan een leven lang leren. We ondersteunen en stimuleren taalontwikkeling van de wieg tot en met het hbo (Pabo).
- We informeren de inwoners van Deventer met DeventerWijzer op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
- We zijn actief en alert op onderwerpen als dementie, eenzaamheid en inburgering.

Cultuurvisie gemeente Deventer Boeien en Bloeien (2019)

De cultuurvisie van Deventer geeft de hoofdlijnen aan van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024. Culturele instellingen worden aangemoedigd op zoek te gaan naar programma's waarin zij elkaar versterken binnen de programmalijnen: een geheel van activiteiten en voorzieningen binnen bepaald disciplines als Taal, literatuur & Media, Erfgoed en Podiumkunsten en evenementen.

Wij werken zoveel mogelijk samen met onze (cultuur)partners in stad en dorpen. Soms valt deze samenwerking binnen de programmalijnen van de cultuurvisie, zoals Deventer Boekenstad en een project rondom de Moderne Devotie. Vaak liggen er verrassende samenwerkingsmogelijkheden over programmalijnen heen, zoals met Theaterschip. Een aantal voorbeelden van onze programma's en activiteiten zijn:

- Project Lokale Democratie – samen met Studio Vers Bestuur, lokaal netwerk
- Wetenschap & Techniek in het onderwijs– samen met het Deventer bedrijfsleven, Kunstcircuit en het onderwijs
- Project Techniektaal – samen met Rijnbrink en de Overijsselse Bibliotheken en het lokale netwerk

- Doorgaande lijn leesbevordering – samen met Raster Kinderopvang en het Primair Onderwijs in Deventer
- Gelijke Kansen Alliantie – interventie Taalklas EHL– Samen met het Eddy Hillesum Lyceum en Kunstcircuit
- Project Jeugd- en Jongerenpersbureau (met Taal Werkt! Subsidie van de Provincie Overijssel) – samen met het onderwijs en de Rocketboys (zie voorbeeld op pagina 14)
- Pilots de Bibliotheek op school mbo en pabo met ROC Aventus en Saxion PABO.
- Project MeeMaakPodium – samen met Theaterschip en nieuwe communities met een focus op jongeren en Turkse Deventenaren (zie voorbeeld op pagina 19)
- Project Moderne Devotie – samen met HCO, Deventer Verhaal en Museum Geert Grote Huis
- Kopfestival – Samen met Science Café
- Deventer Boekenstad: Boekenweek in samenwerking met de Stichting Deventer Boekenweek, de Kinderboekenweek, samen met onder andere Kunstcircuit, Deventer gedichtenwedstrijd samen met voortgezet onderwijs Mimik, workshops creatief schrijven – samen met alle partners uit het netwerk Deventer Boekenstad

Deventer 4 Global Goals

In 2015 formuleerden de Verenigde Naties 17 Global Goals for Sustainable Development:

Sinds 2016 is Deventer Global Goal City. Samen met verschillende bedrijven en organisaties werkt Deventer aan een betere wereld via de kerngroep Deventer4GlobalGoals. Dit is een kerngroep met vertegenwoordigers uit alle sectoren van de Deventer samenleving, waaronder de Bibliotheek, die de kennis over en de kansen en mogelijkheden van de Global Goals wil uitdragen met als motto: Samen op weg naar een duurzame wereld.

De Bibliotheek Deventer wil zich actief inzetten voor de volgende Global Goals:

3. *Goede gezondheid en welzijn*

Met onze collectie en activiteiten dragen we bij aan kennis en informatie over uiteenlopende gezondheids- en welzijnsonderwerpen. Daarnaast is op de website DeventerWijzer uitgelegd hoe wonen, welzijn, zorg, werk en geldzaken voor inwoners van Deventer geregeld zijn.

4. *Kwaliteitsonderwijs*

We spelen een actieve rol in het informele onderwijs voor NT1 en NT2, in het taalonderwijs en leesplezier voor kinderen en jongeren en in het vergroten van mediawijsheid voor jongeren en volwassenen.

10. *Ongelijkheid verminderen*

We bieden een veilige en laagdrempelige voorziening, waar iedereen gebruik van kan maken en waar je 'de ander' kunt ontmoeten. Door ons op doelgroepen te richten die nu niet of weinig gebruik maken van de bibliotheek, willen we een bijdrage leveren aan het verminderen van ongelijke kansen.

Mosaic (Inwonersanalyse voor de Bibliotheek Deventer, 2019)

De Koninklijke Bibliotheek en de Samenwerkende POI's Nederland hebben in augustus 2019 een inwonersanalyse laten maken van klantsegmenten in de gemeente Deventer. Dit geeft ons meer inzicht in ons werkgebied én in de Deventenaren. We hebben daarmee een krachtig hulpmiddel in handen om de behoefte van onze leden en andere gebruikers nog beter in kaart te brengen en ons aanbod aan diensten en producten meer vraaggestuurd op te pakken.

Photo by Bart Ros on Unsplash

4. Wettelijke functie openbare bibliotheek

Openbare bibliotheken spelen een belangrijke rol in de Nederlandse samenleving en hebben een maatschappelijke functie. De taken van de openbare bibliotheek zijn in 2015 vastgelegd in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB). De openbare bibliotheek draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van het algemeen publiek en aan de verbetering van maatschappelijke kansen. Uitgangspunt van de WSOB is dat iedere inwoner toegang heeft tot de fysieke en digitale openbare bibliotheek. De Bibliotheek Deventer is onderdeel van het landelijk stelsel van bibliotheken en ook voor ons zijn de wettelijke functies leidend. We participeren actief in regionale, provinciale en landelijke netwerken en halen en delen kennis over activiteiten en ontwikkelingen. Tijdens de coronacrisis bewijst het netwerk van bibliotheken extra haar kracht bijvoorbeeld door de Online Bibliotheek te versterken en door het opstellen van protocollen door de Vereniging van Openbare Bibliotheken en afgestemd met het ministerie.

De vijf functies van een openbare bibliotheek:

- Kennis en informatie ter beschikking stellen
- Ontwikkeling en educatie bieden
- Lezen bevorderen en het laten kennismaken met literatuur
- Ontmoeting en debat organiseren
- Kennis laten maken met kunst en cultuur
 - Kennis laten maken met boekenerfgoed¹

Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen

In december 2019 is het evaluatierapport verschenen na vijf jaar WSOB. De evaluatie laat zien dat de wet heeft bijgedragen aan een duidelijker en breder profiel van de openbare bibliotheek als maatschappelijke organisatie met een aantal, deels nieuwe taken. De verbreding blijkt onder andere uit het aantal activiteiten van de openbare bibliotheken op het gebied van de bestrijding van laaggeletterdheid, het stimuleren van het lezen, de versterking van digitale vaardigheden en mediawijsheid. Met de WSOB is ook een relevante digitale bibliotheek ontstaan met de Koninklijke Bibliotheek als verantwoordelijke voor het beheer en de doorontwikkeling. De minister sorteert in haar beleidsreactie (april 2020) voor op een in 2020 overeen te komen convenant tussen alle overheidslagen en de bibliotheekbranche met de volgende speerpunten:

- Iedere inwoner van Nederland heeft toegang tot de openbare bibliotheek
- Jeugd heeft gratis toegang tot de bibliotheek
- De openbare bibliotheek is een essentiële partner in het Leesoffensief
- Succesvol samenwerken in het bibliotheeknetwerk

¹ Boekenerfgoed staat niet in de wet maar hebben wij eraan toegevoegd vanwege de belangrijke functie van de Athenaumbibliotheek.

5. Programmalijnen

In het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 omschreven we vijf pijlers aan de hand waarvan we de strategie uitvoerden. In 2019/2020 hebben wij die pijlers laten vervallen en hebben wij onze medewerkers, vrijwilligers, activiteiten, taken en werkzaamheden gegroepeerd in vier programmalijnen. Wij hebben hiervoor gekozen omdat wij met deze werkwijze de inhoud van ons werk centraal willen stellen. Die inhoud staat altijd in verbinding met ons fundament, de fysieke en – steeds belangrijker- de digitale collectie. De coronacrisis laat de betekenis en waarde zien van de onlinebibliotheek: de luisterbieb, e-books, digitale oefenprogramma's voor taal, rekenen en digitale vaardigheden, het aanbod aan digitale kranten, voorleesfilmpjes, gedigitaliseerde topstukken uit de Athenaeumbibliotheek; een volwaardig digitaal programma voor een brede groep van gebruikers.

Programmalijnen

Alle domeinen waarop de Bibliotheek werkzaam is, komen in de programmalijnen tot hun recht. Tegelijk is iedere programmalijn verantwoordelijk voor het 'eigen' deel van de collectie en probeert daar in de activiteiten altijd een relatie mee te leggen. Zo blijft de collectie ons fundament.

- *Hieronder omschrijven wij de programmalijnen. Waar relevant leggen we verbinding met de programmalijnen uit de cultuurvisie van de gemeente en andere beleidsterreinen.*
- *In onze jaarkalender staan alle activiteiten van de Bibliotheek Deventer: structureel, per seizoen en per programmalijn (zie bijlage 2, pagina 35)*

Programmalijn Jeugd en Onderwijs

De programmalijn Jeugd en Onderwijs richt zich op alles wat met lezen te maken heeft voor kinderen van 0 tot 18, ouders en professionals. De programmalijn zet zich in voor een intensieve samenwerking met voorschoolse instellingen, basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs, het mbo en de pabo. Daarnaast wordt met verschillende partners samengewerkt aan interventies zoals de VoorleesExpress Deventer, gezinsaanpak van laaggeletterdheid en de Taalklas Etty Hillesum Lyceum. In 2020 gaan we een conferentie organiseren voor schoolleiders, daarna willen we een Deventer Leescoalitie oprichten, in navolging van de plannen vanuit het ministerie voor een Leesoffensief.

De programmalijn werkt samen met de kinderopvang en het onderwijs en draagt bij aan de bewustwording van het belang van lezen en voorlezen, het verbeteren van leesgedrag van kinderen en het verbeteren van leesbevorderend gedrag van professionals en ouders. Bij alles wat de programmalijn doet staat plezier in lezen voorop: als meer kinderen in Deventer plezier hebben in lezen, zal er meer worden gelezen, wordt de woordenschat vergroot en kan het aantal potentieel laaggeletterden in Deventer worden teruggebracht.

Sluit aan bij de volgende gemeentelijke programma's:

- Kunst en cultuur; cultuurvisie 2020-2024, programmalijnen Taal, literatuur & media
- Jeugd en Onderwijs
- Meedoen

Voorbeeld: Jeugd- en Jongerenpersbureau

Mede dankzij subsidie van de Provincie Overijssel in het kader van Taal Werkt! heeft de programmalijn team Jeugd en Onderwijs in de afgelopen schooljaren drie keer het project Jeugd- en Jongerenpersbureau op een school uitgevoerd.

De eerste keer is samengewerkt met basisschool de Steenuil en het Deventer reclamebureau en creatief collectief Rocketboys. De leerlingen van groep 7 en 8 leerden onder andere vloggen, foto's bewerken en teksten schrijven. De leerlingen van groep 8 maakten met Rocketboys een korte documentaire over reizen. De lessen werden gegeven tijdens de uren van Stichting IMC Basis Deventer, waarin leerlingen onder schooltijd les krijgen van bevlogen gastdocenten die de kinderen meenemen in hun beroepswereld. Thema was de pers. De documentaire was te zien tijdens het Kinderboekenweekspektakel.

Ook de leerlingen van groep 8 van Kindcentrum Rivierenwijk maakten een korte documentaire met Rocketboys. Het onderwerp van deze documentaire was vieren. Ook deze documentaire is gemaakt in de uren van IMC Basis Deventer. Deze documentaire was te zien in het theater van de bibliotheek.

Voor de volgende tranche van dit project wordt samenwerking aangegaan met het vmbo (Etty Hillesum Lyceum).

Programmalijn Participatie en Zelfredzaamheid

De programmalijn Participatie en Zelfredzaamheid helpt mensen in de gemeente Deventer zich te ontwikkelen zodat ze op hun eigen manier kunnen meedoen in de samenleving. De programmalijn richt zich op volwassenen door hen te motiveren, hen educatieve en activerende programma's aan te reiken en door hen te informeren over het sociaal domein.

De programmalijn vervult een stevige en zichtbare rol als (Digi)Taalhuis voor de gemeente Deventer (als regisseur en strategisch samenwerkingspartner) in de relevante netwerken van Deventer organisaties die zich bezighouden met het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid. De gezamenlijke ambities van het gemeentelijke Aanvalsplan laaggeletterdheid (verwacht eind april 2020) en taken van het Taalhuis vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs zijn leidend voor de ambities van ons (Digi)Taalhuis. We bepalen de kwaliteit en werkwijze van het (Digi)Taalhuis aan de hand van de criteria die zijn opgesteld voor de certificering Taalhuizen (CBLT). Ook de nieuwe wet inburgering (1-7-2021) biedt kansen om als (Digi)Taalhuis verdere samenwerkingen in de combinatie formeel-nonformeel leren aan te gaan en daarmee de positie van het (Digi)Taalhuis in de gemeente te versterken. Naast de taken rond het (Digi)Taalhuis valt de regie en het beheer van de sociale kaart DeventerWijzer binnen deze programmalijn. DeventerWijzer helpt inwoners, professionals en intermediairs de weg te vinden in informatie over regels, aanbod en activiteiten in het brede

sociale domein. In overleg met de gemeente Deventer (opdrachtgever) stellen we aan de hand van de evaluatie de ambities en doelstellingen vast.

De programmaliijn werkt samen met uiteenlopende organisaties en bedrijven, formele en informele (digi)taalaanbieders op het gebied van basisvaardigheden (taal, digitaal, rekenen, werk, gezondheid, geld, sociaal-juridisch) en in het brede sociale domein.

Sluit aan bij de volgende gemeentelijke programma's:

- Kunst en cultuur; cultuurvisie 2020-2024, programmaliijnen Taal, literatuur & media
- Meedoen
- Inkomensvoorziening en arbeidsmarkt

Voorbeeld: Werken aan vergroten leefvaardigheden medewerkers KonnecteD

Bibliotheek, KonnecteD en TopTaal werken samen in het project Leefvaardigheden. In het voorjaar van 2020 is een pilot gestart waarin medewerkers van KonnecteD hun zelfredzaamheid vergroten door aan hun taalontwikkeling te werken. Het programma is op maat; elke deelnemer gaf in een persoonlijk gesprek aan wat zijn of haar leerwens is. Alle deelnemers hebben Nederlands als moedertaal. Ze hebben allemaal een leerwens op het gebied van taal, zoals begrijpend lezen, uitbreiding van hun woordenschat, (beter) leren schrijven, zelfstandig een formulier kunnen invullen en computervaardigheden leren. Een deelnemer vertelt: "Lezen kan ik al wel een beetje, meestal begrijp ik het wel. Maar schrijven wil ik beter leren, dan kan ik ook een boodschappenlijstje maken."

De Bibliotheek heeft samen met KonnecteD en Toptaal de projectleiding en heeft de subsidie voor dit traject geregeld. Daarnaast verzorgt de Bibliotheek de inzet van vrijwilligers in het project. De vrijwilligers helpen de docent tijdens de lessen (tweemaal per week) en ondersteunen de deelnemers in kleine groepjes bij hun huiswerkopdrachten (tweemaal per week). Als deze pilot succesvol is, dan krijgt het project een vervolg.

Programmalijs Persoonlijke Ontwikkeling (18+)

De programmalijs Persoonlijke Ontwikkeling streeft ernaar dat de bibliotheek dé plaats in Deventer is waar je als volwassene naartoe gaat om te leren en genieten. Zij streeft ernaar om de komende jaren meer bezoekers te trekken voor activiteiten op het gebied van kunst, cultuur, literatuur en maatschappij. Activiteiten kunnen door de stad georganiseerd worden met de Bibliotheek als facilitator of worden samen met de stad, dorpen en wijken van Deventer georganiseerd met de Bibliotheek als co-creator. Een belangrijke focus de komende vier jaar ligt bij mediawijsheid; het bewust en actief kunnen gebruiken en inzetten van alle beschikbare media – digitaal en analoog – om optimaal te kunnen deelnemen in de samenleving en de kwaliteit van het leven te kunnen optimaliseren. Naast technische vaardigheden gaat het ook om competenties als informatieverwerking, begrip, zelfinzicht (reflectie) en het vermogen om door het inzetten van media problemen zelfstandig op te kunnen lossen of nieuwe creatieve toepassingen te ontwikkelen.

De programmalijs Persoonlijke Ontwikkeling onderhoudt een groot netwerk in de stad, van personen en organisaties zoals collega culturele organisaties en alle kleine en grote organisaties en initiatieven in het kader van Deventer Boekenstad. Geïnspireerd door het gedachtegoed community library (David Lankes) en het gedachtegoed OFBYFORALL van Nina Simon ambieert deze programmalijs meer te gaan werken op basis van co-creatie. Dat vergt een cultuuromslag en zal tijd kosten.

Sluit aan bij de volgende gemeentelijke programma's:

- Kunst en cultuur; cultuurvisie 2020-2024, programmalijnen Taal, literatuur & media en Educatie & participatie

Programmalijn Athenaeumbibliotheek

De programmalijn Athenaeumbibliotheek brengt het boekenerfgoed tot leven voor (en met) een breed publiek van Deventenaren, historisch geïnteresseerden en wetenschappers. Zij draagt zorg voor houdbaarheid, bruikbaarheid en zichtbaarheid van de collecties Deventer, Overijssel en Moderne Devotie, kortom het fundament van Deventer Boekenstad. Zij streeft ernaar dat een groter en diverser publiek bekend is met de verhalen en de historische rijkdom van de Athenaeumcollecties en die collecties weet te gebruiken en waarderen.

De komende jaren zet de Athenaeumbibliotheek in op een goede digitale ontsluiting van haar collecties, niet alleen in de eigen catalogus, maar ook in landelijke databanken zoals de Short-Title Catalogue of the Netherlands. Daarbij blijven we onze digitale dienstverlening ontwikkelen en onze gedigitaliseerde collectie uitbreiden, onder andere in samenwerking met HuygensING.

Inhoudelijk kiezen we voor twee doorgaande lijnen in de presentatie van onze collectie, namelijk de wisselwerking tussen de moderne devotie en de stedelijke gemeenschap, in het bijzonder op het gebied van geletterdheid, en de interactie van lezers met boeken. In samenwerking met wetenschappelijke partners vernieuwen we de blik op onze collectie, boren we nieuwe verhalen aan en wekken we de belangstelling voor de Deventer boekenschat bij een uiteenlopend publiek van verstokte Deventenaren en boekenliefhebbers tot kinderen en nieuwkomers in onze stedelijke gemeenschap.

Sluit aan bij de volgende gemeentelijke programma's:

- Kunst en cultuur; cultuurvisie 2020-2024, programmalijn Erfgoed

Voorbeeld: Virtueel portaal voor Nederlandse handschriftencollecties

Huygens ING gaat een nieuwe nationale website bouwen voor de bestudering en ontsluiting van middeleeuwse handschriften in Nederlandse collecties. Dit wordt gerealiseerd met een subsidie uit het Fonds KNAW Instituten. Doel van het project is om een groot publiek toegang te bieden tot een volledige set digitale afbeeldingen en goede beschrijvingen van de middeleeuwse handschriften. Handschriften vormen een rijke bron die van belang is voor de Nederlandse geschiedenis, identiteit, religie, kennisgeschiedenis, wetenschap, enz. Huygens ING coördineert hiermee een nationale ontsluiting van erfgoed met digitale onderzoeksmethodes. De Athenaeumbibliotheek is partner in dit project. Onze collectie gaat de eerste inhoud vormen van een virtuele omgeving, waarin tenminste 200 manuscripten ontsloten worden. In het nieuwe portaal kun je manuscripten uit verschillende collecties naast elkaar zetten of vergelijken met manuscripten uit gedigitaliseerde collecties in het buitenland. In de toekomst kunnen alle Nederlandse collecties met middeleeuwse manuscripten gebruik maken van hetzelfde model, dezelfde structuur en standaarden. Het project gaat in september 2020 van start en heeft een looptijd van 2 jaar.

6. Strategische hoofdlijnen

De Bibliotheek Deventer staat de komende vier jaar garant voor hoogwaardige en gastvrije fysieke en digitale dienstverlening, dichtbij de inwoners van Deventer. Met de vier inhoudelijke programmalijnen staan wij garant voor deskundige en relevante invulling van onze maatschappelijke/culturele en educatieve functie. Daarnaast hebben we met elkaar vier strategische hoofdlijnen benoemd als opdracht voor onze medewerkers op alle vestigingen en binnen elke programmalijn.

1. Wij zijn een podium van, voor en samen met de inwoners van Deventer

In alles wat we doen is de basis dat de Bibliotheek Deventer een podium is van, voor en samen met de inwoners van Deventer. Die basis - de marktplaats van kennis en inspiratie - werken we verder uit voor onze activiteiten, onze collectie en onze dienstverlening.

Voorbeeld: Meemaakpodium samen met Theaterschip

We ontwikkelen ons samen met Theaterschip Talentonwikkeling tot MeeMaakPodium. Dat betekent dat we meebewegen met maatschappelijke veranderingen en hierop inspelen door met communities in stad of regio te programmeren. Wij bedenken niet van tevoren wat belangrijk of interessant is voor de bezoekers, maar halen actief op waar de behoefte ligt en werken in co-creatie samen. Met de bibliotheek als MeeMaakPodium werken wij anders, leren wij tegelijk en ontwikkelen we samen met partners en gebruikers de handvatten voor een levendige marktplaats.

2. Wij zijn er voor iedereen

Wij geloven dat diversiteit ertoe doet en wij zeggen dat we er voor iedereen zijn, maar om ook echt iedereen te bereiken is meer nodig. We maken werk van diversiteit in programma, publiek, personeel en partners. We stellen een plan van aanpak op zodat we concrete en bewuste stappen kunnen zetten die leiden tot een meer diverse organisatie.

3. Elke vestiging sluit aan bij wensen en behoeften van de omgeving

Om een toekomstbestendige dienstverlening te ontwikkelen is het belangrijk om de vestigingen van de bibliotheek zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de wensen en behoeften van de omgeving. We formuleren een visie op de vestigingen en op basis van onder andere demografische en sociaal-economische gegevens, klantgegevens en samenwerkingspartners maken we een kansenscan waarmee we passende dienstverleningsconcepten aanbieden.

4. We zorgen voor een financieel gezonde organisatie

De komende beleidsperiode staan we voor een financieel uitdagende situatie om met minder inkomsten, de begroting sluitend te krijgen en voldoende weerstandsvermogen te houden. Alles bij elkaar betekent dit dat wij in deze begrotingsperiode strakkere keuzes moeten en zullen gaan maken. We ontwikkelen een aantal scenario's voor de dienstverlening op basis waarvan een heldere keuze voor de toekomst gemaakt wordt.

7. Lokale verankering: wensen en behoeften Deventer samenleving

Voor de totstandkoming van het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 hebben we geen input gehaald uit de stad en dorpen. Dat is een bewuste keuze. Voor het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 hebben we wel input, meningen en ideeën verzameld, waaruit bleek dat iedereen zijn of haar eigen bibliotheek wenst. Dat is prachtig: de bibliotheek is ook van de mensen in de stad en de dorpen. Voor de komende periode baseren we ons beleid nog steeds op die wens uit de Deventer samenleving. Wij hebben ervoor gekozen om na het vaststellen van het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 in gesprek te gaan met 'stad en dorp' over de uitvoering van ons plan. Dat doen wij door op strategische momenten het gesprek aan te gaan en informatie op te halen.

- Met onze samenwerkingspartners gaan wij dat structureel doen. Wij zullen steeds vragen voor welke uitdagingen zij staan en welke oplossingen wij daar samen voor kunnen bedenken.
- Wij gaan actief op zoek naar nieuwe doelgroepen en moeilijk bereikbare doelgroepen om gesprekken te voeren over hoe wij onze plannen samen met hen het beste uit kunnen voeren.
- In gesprek gaan met diegenen voor wie het programma is bedoeld, wordt onderdeel van ons DNA.

8. Hoe maken we onze ambities waar

Wij begonnen het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 met onze ambitieuze missie:

*Wij zijn dé marktplaats voor kennis, informatie en inspiratie.
Wij zijn het hart van Deventer Boekenstad.
Wij maken ons sterk voor de ontwikkeling van inwoners van de gemeente Deventer.*

Bibliotheek Keizerslanden

De belangrijkste vraag is misschien wel: hoe gaan wij als Bibliotheek Deventer met al onze vestigingen onze ambities waarmaken? Wij hebben een aantal belangrijke middelen tot onze beschikking die we daarvoor inzetten:

- **Onderzoek**

Wij streven ernaar om continu te onderzoeken waar ‘stad en dorp’ behoefte aan heeft vóórdat wij activiteiten, evenementen en projecten starten. Ook evalueren wij na afloop of dat wat wij gedaan, gemaakt of georganiseerd hebben, aan de verwachtingen voldoet. Door verwachtingen vooraf en resultaten achteraf in kaart te brengen en de impact te onderzoeken, kunnen wij continu verbreden en verdiepen.

- **Kennis, ervaring en vakmanschap**

Waar nodig investeren we in het updaten en aanleren van kennis, vaardigheden en vakmanschap van onze medewerkers om van daaruit te kunnen reageren op ontwikkelingen in de samenleving. Naast scholing en studiedagen zijn digitale leerprogramma's en interne kennisuitwisseling belangrijk.

- **Relaties**

Onze ambities waarmaken kunnen wij niet alleen. Daarom onderhouden wij onze relaties in en met de stad en de dorpen en zoeken steeds naar manieren om nieuwe relaties aan te gaan. Onze samenwerkingspartners en netwerken koesteren wij en wij doen er alles aan dat onze leden en bezoekers zich welkom voelen én dat zij zich vrij voelen om met ons samen te werken, ideeën te delen en ons aan te spreken op onze kernwaarden.

- **Diversiteit**

Wij hechten grote waarde aan diversiteit en werken volgens de Code Diversiteit en Inclusie. Wat dat concreet betekent gaan we verwerken in een actieplan.

Samenwerken en kennisdelen

9. Samenwerkingspartners

Door samen te werken met onderwijs, welzijns- en culturele organisaties bieden bibliotheken in Nederland toegankelijk hoogwaardige diensten aan. Met zo'n 850 locaties, de digitale bibliotheek, multifunctionele gebouwen, de Bibliotheek op School en lokale samenwerkingen bedient de bibliotheek lokaal en landelijk alle Nederlanders. De bibliotheek is de best bezochte (!) publieke voorziening met in totaal 62 miljoen bezoekers per jaar.

Ook in Deventer zijn wij een van de best bezochte publieke voorzieningen met meer dan een half miljoen bezoekers per jaar. Samen maken wij de Bibliotheek Deventer. Wij ontleen ons bestaansrecht aan de samenwerking met anderen. Van de 'gewone' inwoner tot de burgemeester. Van de actieve ondernemer tot de nieuwsgierige student. Van het jonge gezin tot de alleenstaande oudere. Wij werken samen met organisaties en ondernemers op verschillende domeinen zoals onderwijs, zorg en cultuur. Daarnaast werken we uiteraard ook samen met andere bibliotheken; provinciaal en landelijk. In het netwerk van Overijsselse bibliotheken werken we aan projecten binnen verschillende programmalijnen vanuit de gedachte 'lokaal waar het kan, provinciaal waar het meerwaarde heeft'. Onze samenwerkingen bestaan uit incidentele momenten waarop we de handen in elkaar slaan tot stevige, structurele en langdurige relaties.

- *Zie bijlage 1: Samenwerkingspartners de Bibliotheek Deventer 2019 (pagina 29)*

10. Professionals en vrijwilligers

Organisatie-ontwikkeltraject

De verbreding van de functies van de bibliotheek is van invloed op de rol, houding en vaardigheden van de bibliotheekmedewerker. Of het nu gaat om medewerkers in de dienstverlening of jeugdconsulenten; van alle medewerkers wordt aanpassingsvermogen en brede inzetbaarheid gevraagd die aansluit bij de veranderende vraag van de samenleving. Dat is niet altijd een helder gedefinieerd beeld maar een ontwikkeltraject waar we al doende leren en helder krijgen wat er nodig is. Om dat te versterken zijn we in 2019/2020 begonnen aan een organisatie-ontwikkeltraject waarin eigenaarschap, samensturing en gedeelde verantwoordelijkheid centraal staan. Begrippen uit de managementliteratuur die we als organisatie, als teams en als individuele medewerker een eigen waardevolle invulling proberen te geven. Daarbij streven we ernaar om met plezier en bevologenheid, op basis van saamhorigheid en vertrouwen met elkaar de goede dingen te doen. Deze ontwikkeling heeft tijd nodig en zal ook de komende jaren doorgaan met meer en minder bewuste interventies, -zoals een nieuw functiegebouw- maar vooral door te doen, te leren en met meer inzicht door te gaan.

We zetten sterker dan de afgelopen periode in op de voortdurende ontwikkeling van kennis en vaardigheden van medewerkers en vrijwilligers. Naast scholing en studiedagen zijn digitale leerprogramma's en interne kennisuitwisseling belangrijk. We ontwikkelen een scholingsplan en moedigen iedere medewerker en vrijwilliger aan om een leven lang te leren.

Community librarian

Om handvatten te geven aan de veranderde bibliotheek volgen medewerkers van de Bibliotheek Deventer de post-hbo-opleiding Community Librarian. De community librarian zoekt actief naar de dialoog. Dit gebeurt niet alleen in de bibliotheek, maar juist in en met de samenleving. Aan de hand van deze gesprekken worden vraagstukken opgehaald en nieuwe verbindingen gelegd om debat en kennisdeling te faciliteren en communities aan de bibliotheek te verbinden. In de opleiding ontwikkelen onze medewerkers nieuwe vaardigheden die passen bij de maatschappelijk-educatieve bibliotheek en die het verbinden en co-creëren met en voor Deventer mogelijk maken.² Medewerkers die de opleiding volgen nemen tijdens de opleiding andere medewerkers door de gehele organisatie mee in het gedachtegoed van de community library, de werkwijze en het leggen van verbindingen in de samenleving. Hieruit ontwikkelen we een groeimodel waarbij de visieontwikkeling op onze vestigingen geïntegreerd wordt. Om de implementatie in de organisatie te vergroten en versnellen is het wenselijk dat meer medewerkers de opleiding volgen.

² De opleiding 'Community Librarian' is gestoeld op de visie van de Amerikaanse bibliotheekinnovator [David Lankes](#), auteur van *The Atlas of New Librarianship* (2011). Meer informatie: <https://cubiss-longread.nl/community-librarians/>

Vrijwilligers

Met de komst van een vrijwilligerscoördinator in 2018 is de aandacht voor deze belangrijke groep medewerkers geïntensiveerd. Ook de komende vier jaar zetten we in op een goede binding en betrokkenheid met onze vrijwilligers (250) en een verdergaande participatie van vrijwilligers in diverse onderdelen van het bibliotheekwerk. Net als bij de medewerkers gaan we daarbij uit van kennis en talenten en het creëren van prettige en uitdagende werkzaamheden. Daarbij streven we naar een goede combinatie van taken die door professionals gedaan moeten worden en taken die door vrijwilligers gedaan kunnen worden.

Diversiteit

De afgelopen vier jaar hadden we het voornemen om bewust op een betere afspiegeling van de maatschappij te sturen in het personeelsbestand. In ons geval betekent dat vooral een inzet op verjonging, mensen met een migratieachtergrond en nieuwe competenties. Onder andere door het beperkt aantal vacatures is dit maar ten dele gelukt. We realiseren ons dat we nog pro-actiever moeten opereren met gebruikmaking van andere middelen en kanalen, om tot de gewenste diversiteit komen. We maken een actieplan diversiteit om hierop sterker te kunnen acteren.

11. Bedrijfsvoering en financiën

Bedrijfsvoering

Advies & Ondersteuning

Om de brede functie van de bibliotheek te ondersteunen en de medewerkers optimaal te faciliteren bij de uitvoering van hun werk is een professionele organisatie nodig op alle bedrijfsprocessen. Die professionele organisatie staat er! Onder de naam Advies & Ondersteuning vervullen de medewerkers van Communicatie, Gebouwenbeheer, Logistiek, Financiën, IT, Collectie, Secretariaat, Koek&Boek, Fondsenwerving en Planning met verve hun rol.

Communicatie en marketing

Communicatie en marketing zijn instrumenten die bijdragen aan het behalen van de doelen in dit meerjarenbeleidsplan en die ons dichterbij onze doelgroepen brengen. In onze communicatie herkennen de ontvangers zichzelf. Extern én intern. Door de inhoud en de mens centraal te stellen, bereiken we een zo groot mogelijke impact met zo weinig mogelijk middelen. We communiceren op maat en brengen focus aan wanneer we ons brede verhaal willen vertellen. Dat doen we op de volgende manieren:

- We werken met een maandfocus voor onze inhoudelijke organisatie-brede positionering. Elke maand staat er in de overkoepelende communicatie een inhoudelijk onderwerp centraal. De ene keer is het de Kinderboekenweek, de andere keer 21e eeuwse vaardigheden en een andere maand een relevant onderwerp uit de Deventer samenleving.
- Uit elke programmalijn werkt een collega mee aan onze communicatiestrategie en -uitvoering. Zo borgen we de inhoudelijke boodschap, actualiteit en relevantie en werken we samen aan heldere, eenduidige communicatie.
- We stellen meetbare doelen, meten tussendoor en passen aan waar het nodig is.
- We communiceren zoveel mogelijk op maat. Doelgroepen ontvangen waar mogelijk alleen de informatie die voor hen relevant en interessant is. We zoeken de doelgroepen actief op voor communicatie; waar zijn ze al, welke middelen gebruiken ze, hoe willen ze op de hoogte worden gehouden? En ook: hoe kunnen we ze zélf de boodschap (verder) laten verspreiden?
- Collega's, vrijwilligers, samenwerkingspartners, bezoekers en andere inwoners van Deventer en de omliggende dorpen herkennen zichzelf in onze communicatie. We schrijven toegankelijk en persoonlijk en in onze beelden gebruiken we zo veel mogelijk echte mensen.
- We zorgen ervoor dat al onze middelen aansluiten op deze strategie. We passen de website aan, werken met nieuwsbrieven op maat en zorgen ervoor dat we aanwezig zijn in al bestaande communities, digitaal en fysiek.

Issues

Een aantal issues vraagt om extra aandacht de komende jaren.

- *Veiligheid*
Op het gebied van veiligheid hebben we met name op de Stromarkt gemerkt dat er extra aandacht nodig is om ervoor te zorgen dat het een veilige omgeving is en blijft voor bezoekers en medewerkers. We werken hierin nauw samen met team toezicht van de gemeente en collega-instellingen zoals Iriszorg en Raster/jeugdzorg.
- *Vestigingen*
Het grote aantal vestigingen vergt (groot) onderhoud en investeringen. Een deel van de vestigingen is de afgelopen 5 à 10 jaar vernieuwd. Met name de vestigingen in Keizerslanden en Colmschate zijn nu aan vernieuwing toe. De uitgaven daarvoor overstijgen onze afschrijvingsreserves en we zullen daarvoor alternatieve financiering moeten vinden.
- *IT*
Op het gebied van IT hebben we in 2018 een enorme inhaalslag gemaakt. We zullen ook de komende jaren nog extra investeringen moeten doen voor een verdere ontwikkeling van de IT-mogelijkheden voor zowel de interne organisatie als voor de digitale dienstverlening.
- *Erfgoedcentrum*
Afhankelijk van de bereidheid van de gemeente Deventer om te investeren in een erfgoedcentrum dragen wij graag bij aan de ontwikkeling daarvan op Klooster 12.
- *Samenwerking op bedrijfsvoering*
Samen met onze collega's in het DOBO (Directeuren Overleg Bibliotheken Overijssel) onderzoeken we de mogelijkheden tot verdere samenwerking op bedrijfsvoering. Voor de Bibliotheek Deventer is de keuze voor een verder gaande samenwerking geen automatisme. Er moet daadwerkelijk sprake zijn van efficiency dan wel financieel voordeel. We staan ook open voor kansen in lokale verbreding.
- *Duurzaam werkgeverschap*
Met de collega's in het WINO (Werkgeverschap in Netwerkverband Overijssel) en in nauwe relatie met de Raden van Toezicht, onderzoeken we een duurzame vorm van werkgeverschap. Door veranderingen in het bibliotheeklandschap en bijvoorbeeld het risico van faillissement bij een terugtrekkende overheid, lijkt het WINO in deze vorm niet toekomstbestendig. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek zal de Bibliotheek Deventer haar eigen afweging hierop moeten maken.

Financiën

Zonder een passende financiering is het niet mogelijk onze ambities te realiseren. De afgelopen jaren hebben we laten zien dat we veel waarde kunnen leveren voor de bijdrage die we ontvangen van de Gemeente Deventer. Ook slagen we erin om een substantieel deel van onze activiteiten te financieren met een derde geldstroom van met name andere subsidiemogelijkheden. De fondsenwerving hebben we geprofessionaliseerd, een voorwaarde om ook in de toekomst de werving en verantwoording goed te laten verlopen.

Onze reserves zijn gegroeid en we hebben het verlies van de WSF-subsidie zonder gedwongen ontslagen opgevangen. Dit alles heeft ook een keerzijde, er is sprake van enige roofofbouw. De mate van innovatie, het binnenhalen van nieuwe, vereiste competenties en de kansen voor scholing en ontwikkeling zijn noodgedwongen laag. Dit beïnvloedt de snelheid van de vernieuwing. Voor de komende jaren verwachten we bovendien dalende huisvestings- en gebruikersinkomsten en een stijging van onder andere de personeelskosten die wederom niet geheel door de gemeentelijke indexering gedekt gaan worden. Het weerstandsvermogen op de algemene reserve bedraagt 4,8%. Om de gewenste 10% te halen, zijn ook maatregelen nodig. Dat betekent dat wij in deze begrotingsperiode strakkere keuzes moeten en zullen gaan maken. We ontwikkelen een aantal scenario's op basis waarvan een heldere keuze voor de toekomst gemaakt wordt.

- *Zie bijlage 3: Meerjarenbegroting 2021 – 2024 (pagina 36)*

Voorbeeld: Erfgoedknooppunt samen met HCO

Samen met onder andere Deventer Verhaal en Historisch Centrum Overijssel (HCO), heeft de Bibliotheek Deventer, met de collecties van de Athenaeumbibliotheek, een belangrijke rol in het zichtbaar, bruikbaar en houdbaar maken van het erfgoed van Deventer. Samen met HCO willen wij het gebouw waar de Athenaeumbibliotheek gehuisvest is doorontwikkelen tot een erfgoedknooppunt waarbij we samen met diverse erfgoedpartners een gezamenlijke back- en frontoffice realiseren. Samen met het HCO zijn wij ervan overtuigd dat een herkenbare en aantrekkelijke fysieke plek waar al het erfgoed van Deventer zich presenteert meerwaarde heeft voor de betrokken organisaties en voor het publiek.

Bijlage 1 - Samenwerkingspartners 2019

Deventer Sociaal en Deventer Samenleving

Alliance Française
Architectuurcentrum Rondeel
Alzheimercafé Deventer
Amnesty International afd. Deventer
Budget Adviesbureau Deventer
Cambio
Carinova
Centrum voor Diversiteit en Samenleving
COC Deventer en omstreken
Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
De Kern
De Lindeboom
De Spiegel (filosofische praktijk Deventer)
Dev&Ter
Deventer Fotokring
Deventer Informatiestad
Deventer Vrijwilligerscentrale
Deventer Werk talent
Deventer Ziekenhuis
Enkhuis
ENO Zorgverzekeraars
Felini Foundation
Frima Roesink
Fooruit
Gemeente Deventer
GGD IJsselland
Go Ahead Eagles
Hof van Salland
Huis der Taal
Humanitas Deventer woonzorgcentrum
Impulz
Jadecollege
Kenniscentrum VVE
Konnected
MijnStadMijnDorp
Nederlands Migratie Instituut
Netwerk Palliatieve zorg Salland
Noaberhuus Okkenbroek
Oscar in de Bieb
Pact18
Raster Welzijn

Rechttop!
Rode Kruis afdeling Deventer
Sallandse Dialoog
Science café Deventer -- Kopfestival
Sociale Teams Deventer
Steunpunt Mantelzorg
Stichting Jongerenet
Stichting Kulturhus Diepenveen
Stichting Troosthuisje
Taalhuis Deventer
Taalsalon
Taalschool De TiNtaan
Tactus
Villa Voorstad
Vrijwillige Thuisadministratie Deventer
Vrouwen van nu
VVV Deventer
Wereldwinkel Bathmen(Zonta Deventer)
Zonta Deventer
Zorggroep Solis

Deventer Boekenstad

Boekhandel Praamstra
Deventer antiquariaten
Deventer Literair
Netwerk Deventer Boekenstad
Stichting Deventer Boekenweek
Stichting Deventer Verhaal

Deventer Erfgoed

Archeologie Deventer
Deventer Jaarboek (Historische Vereniging Deventer)
Etty Hillesum Centrum
Historisch Centrum Overijssel
Ijsselacademie
Museum Geert Groote Huis
Museum De Waag
Oudheidkundige Kring Bathmen
SIED (Stichting Industrieel Erfgoed Deventer)
Vereniging Vrienden van de Stads- of Athenaeumbibliotheek

Deventer Kunst en Cultuur

Art Stations of the Cross 2010
Artomondo Deventer
Atelier Libri

De Nieuwe Oost
Deventer Schouwburg
Directeurenoverleg Culturele Instellingen Deventer
Kunstcircuit Deventer
Kunstenlab
Kunstlokaal
Mimik
Stichting Podium de Hip
Theater Bouwkunde
Theaterschip

Deventer Media

DRTV
De Stentor
Rocketboys

Regionale/provinciale partners

Bibliotheken/taalhuizen in de arbeidsmarktregio Stedendriehoek/Noord-Veluwe
Directeuren Overleg Bibliotheken Overijssel (DOBO)
Provincie Overijssel
Rijnbrink

Netwerk van Overijsselse (en Gelderse) bibliotheken

Regionaal Erfgoed

Rijksmuseum Twenthe Enschede
Stedelijk Museum Kampen
Stichting Librije Walburgiskerk Zutphen
Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis

Landelijk Sociaal

Beter-Nederlands.nl
Het begint met Taal
Stichting ABC
Stichting Lezen en Schrijven
Stichting Present
Stichting VoorleesExpress
Toptaal
UWV
Vluchtelingenwerk

Landelijk leesbevordering en boekpromotie

CPNB
KB
Kunst van Lezen

Stichting Lezen

VOB

Wetenschappelijk Onderzoek en Onderwijs (AB)

Boekendagen Premoderne Boek (UL, UVA, UU en RUG)

HuygensING

Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap/Historici.nl

Radboud Universiteit (Erfgoed, Faculteit der Letteren)

Rijksuniversiteit Groningen (Faculteit Letteren en Faculteit Godgeleerdheid en
Godsdienstwetenschap)

SHARP (Society for the History of Authorship and Reading)

Erfgoed en Bijzondere Collecties (AB)

CERL (Consortium of European Research Libraries)

Embassy of the Free Mind (Bibliotheca Philosophica Hermetica)

Koninklijke Bibliotheek & Delpher, Geheugen van Nederland en STCN

Koninklijke Bibliotheek i.s.m. Google Books

Museum voor Religieuze Kunst Uden (KRONA)

Samenwerkingsverband Universiteitsbibliotheeken en Koninklijke Bibliotheek (Werkgroep
handschriften en Werkgroep gedrukte werken)

Stichting Librije Walburgiskerk Zutphen

Streekarchivariaat Noordwest Veluwe

Boekenwereld (AB)

Atelier Libri

Brepols Publishers

Nederlandse Boekhistorische Vereniging

Nederlands Genootschap van Bibliofielen

Stichting Handboekbinden

Tiele Stichting

Walburg Pers

Hoogduin Preservation en Papierrestauratoren

Picturae

Redbone Bindery

Restauratie Nijhoff Asser

Fondsen

Stichting Boek & Wurm

Coöperatiefonds Rabobank Salland

Fonds Sluyterman van Loo

Gravin van Bylandt Stichting

Juulkesfonds

Stichting Dioraphte

Stichting Wesselings van Breemen

Rooms Catholijk Oude Armen Kantoor (RCOAK)

VSB-fonds

Vereniging van Vrienden van de Stads- of Athenaeumbibliotheek

Wetenschap & Techniek

Coder Dojo Nederland

Techniki

Techniekpact Stedendriehoek

Zabuki

Kinderopvangorganisaties

- Kindercentrum 't Nestje
- Kinderdagverblijf Bubbels
- Kinderopvang Bathmen
- Kinderopvang RC Kids Deventer
- Partou Kinderopvang
- Prokino Kinderopvang
- Sam&ko Kinderopvang
- Zuss Kinderopvang

Onderwijs

Primair Onderwijs

Sine Limite

Taalschool de TiNtaan

Deventer

- OBS De Hagenpoort
- Kindcentrum Rivierenwijk
- De Flint
- De Steenuil
- Adwaita
- De Vijf-er
- De Schakel
- Prins Mauritschool
- St. Bernardus
- ODS Het Roessink
- OBS Kolmenscate
- IBS De Zonnebloem
- Montessorischool Oudaen
- Montessorischool L 'Ambiente
- Montessorischool De Ontdekking
- Vrije school De Kleine Johannes
- De Hovenschool
- De Windroos
- Het Palet

- De kleine Planeet
- EKC De Olijfboom

Schalkhaar

- RK Nicolaasschool
- OBS De Sleutel

Diepenveen

- OBS Slingerbos
- De Zonnewijzer

Bathmen

- Looschool

Okkenbroek

- De Wereldwijzer

Voortgezet onderwijs

- Eddy Hillesum Lyceum

MBO

- ROC Aventus

HBO

- Saxion PABO
- Saxion Juridische Dienstverlening
- Saxion Stadslab

Bijlage 2 - Jaarkalender de Bibliotheek Deventer

6 dagen per week m.u.v. feestdagen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitleenfaciliteiten voor media; alle leeftijdscategorieën en specifieke doelgroepen • Online-bibliotheek; digitale dienstverlening • Werkplekken voor scholieren, studenten, ZZP-ers, e.a. • PC- en printfaciliteiten • Ontmoeting- en verblijfplaats • Beschikbaarheid kranten- en tijdschriften • Horeca (in 2 vestigingen) • Permanente wisselexpositie collectie AB • Gebruik ruimten voor activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Georganiseerd door de stad, dorpen en wijken met de Bibliotheek als facilitator ○ Georganiseerd door de stad, dorpen en wijken samen met de Bibliotheek als co-creator ○ Georganiseerd door de Bibliotheek als initiatiefnemer 			
	Jeugd & Onderwijs	Athenaeum-bibliotheek	Participatie & Zelfredzaamheid	Persoonlijke Ontwikkeling
Doorlopend/terugkerend	<ul style="list-style-type: none"> • Basisscholen: ondersteuning, collectie, groepsactiviteiten • Voorleesexpress • BoekStart inloopochtenden • BoekStart in de Kinderopvang • Activiteiten Makersplaats en jeugdafdeling • Partner in diverse netwerken • Projecten i.s.m. Provinciaal Bibliotheeknetwerk, ROC Aventus, Saxion, Kunstcircuit, AZC, Kinderopvang-organisaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Rondleidingen • Publicaties en onderzoek • Digitalisering en behoud • Aanschaf (antiquarisch) materiaal op speerpunten collectie • Partner in diverse netwerken, nationaal en internationaal • Projecten i.s.m. Europese universiteiten (HERA), Kunstcircuit, Deventer Verhaal, HCO, Museum Geert Groote Huis 	<ul style="list-style-type: none"> • Spreekuren NT1 en NT2 • Taalcafé, Taalsalon, Leesplezierclub • Huis der Taal, taalmaatjes • Digi-sprekuren, Digi-maatjes • Computercursussen en –workshops • Deventer Wijzer • Activiteiten op gebied van geld, gezondheid, sociaal, juridisch • Partner in diverse netwerken • Projecten i.s.m. Provinciaal Bibliotheeknetwerk, Konnected, AZC, Toptaal, Saxion, Deventer Ziekenhuis 	<ul style="list-style-type: none"> • Leesclubs • Filmclubs • Studiekringen 50+ • Bibliotheek aan Huis • Culturele activiteiten in WZC • Ambassadeurs E-books • Tegenlicht meet up • Partner in diverse netwerken • Projecten i.s.m. Provinciaal Bibliotheeknetwerk, culturele organisaties Deventer, COC, Studio Vers Bestuur • Meemaak-podium
Voorjaar	<ul style="list-style-type: none"> • Dag van de Techniek • Scoor een Boek 	<ul style="list-style-type: none"> • Boekenweek • Ontvangst 4^e klassen havo/vwo 	<ul style="list-style-type: none"> • Belastingspreekuren 	<ul style="list-style-type: none"> • Boekenweek • Internationale Vrouwendag • Kunstlezingen COC
Zomer	<ul style="list-style-type: none"> • Zomerspektakel 	<ul style="list-style-type: none"> • Tentoonstelling 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakantietaalcafé 	<ul style="list-style-type: none"> • Zomerlezen
Herfst	<ul style="list-style-type: none"> • Jongerenboekenweek 	<ul style="list-style-type: none"> • Lezingenreeks • Open Monumentendag 	<ul style="list-style-type: none"> • Week van de Alfabetisering 	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderboekenweek • Transgenderdag • Nederland Leest
Winter	<ul style="list-style-type: none"> • Nationale Voorleesdagen • Voorleeswedstrijd 	<ul style="list-style-type: none"> • Tentoonstelling 	<ul style="list-style-type: none"> • Groepsbezoeken taalaanbieders NT1 en NT2 	<ul style="list-style-type: none"> • Gedichtenwedstrijd • KOP-festival • Amnesty schrijfmarathon

Bijlage 3: Meerjarenbegroting 2021 - 2024

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BATEN				
80 Gebruikersopbrengsten	€ 470.792	€ 461.376	€ 452.149	€ 443.106
82 Specifieke opbrengsten	€ 236.505	€ 239.874	€ 243.254	€ 246.647
85 Overige opbrengsten	€ -	€ -	€ -	€ -
88 Subsidieopbrengsten	€ 4.141.470	€ 4.223.921	€ 4.308.932	€ 4.416.566
TOTAAL BATEN	€ 4.848.767	€ 4.925.171	€ 5.004.335	€ 5.106.319
LASTEN				
40 Bestuurs- en organisatiekosten	€ 81.928	€ 83.116	€ 84.329	€ 85.565
41 Huisvestingskosten	€ 1.032.153	€ 1.052.196	€ 1.072.640	€ 1.093.493
42 Personeelskosten	€ 2.790.462	€ 2.868.071	€ 2.942.129	€ 3.014.535
43 Administratiekosten	€ 126.260	€ 127.545	€ 128.856	€ 130.193
44 Transportkosten	€ 29.877	€ 30.475	€ 31.085	€ 31.705
45 Automatiseringskosten	€ 383.325	€ 390.841	€ 398.508	€ 406.328
46 Mediakosten	€ 398.592	€ 399.580	€ 400.588	€ 401.616
47 Specifieke kosten	€ 24.683	€ 24.801	€ 24.921	€ 25.044
48 Overige kosten:				
4800 Overige / onvoorziene kosten	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
4890 Nog te bezuinigen	€ -110.212	€ -143.308	€ -170.730	€ -174.330
49 Afschrijvings- en bankkosten	€ 87.699	€ 87.853	€ 88.010	€ 88.170
TOTAAL LASTEN	€ 4.848.767	€ 4.925.171	€ 5.004.335	€ 5.106.319